

e-ISSN: 2630-631X

Article Type
Research ArticleSubject Area
PsychometryVol: 8 Issue: 63
Year: 2022 September
Pp: 1552-1564

Arrival

27 June 2022

Published

30 September 2022

Article ID 63756

Doi Number

<http://dx.doi.org/10.29228/smryj.63756>**How to Cite This****Article**

Bekiroğlu, B. & tatar, A. (2022). "Karanlık Üçlü (K3) Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve İlk Geçerlik Çalışmaları-I", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 8(63): 1552-1564

Social Mentality And Researcher Thinkers is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Karanlık Üçlü (K3) Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve İlk Geçerlik Çalışmaları-I¹

Dark Triad (D3) Scale Development and Initial Validation Studies-I

Berra Bekiroğlu¹ Arkun Tatar² ¹ Dr. Öğrencisi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Klinik Psikoloji, İstanbul, Türkiye² Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Manisa, Türkiye

ÖZET

Kişiliğin karanlık, istenmeyen ve itici tarafını yansıtan özelliklerin belirlenmesine yönelik artan ilgiyle beraber "karanlık üçlü" popüler bir araştırma alanı haline gelmiştir. Bu özellikleri değerlendirmek için yapıları hem bağımsız hem de bileşik şekilde ölçen çeşitli ölçme araçları geliştirilmiştir. Bu ölçeklerden bazılarının Türkçe çeviri ve uyarlama çalışmaları yapılmasına karşın alan yazında Türkçe geliştirilmiş bir karanlık üçlü ölçeği bulunmamaktadır. Ayrıca özellikle Türkçe alan yazında karanlık üçlünün daha çok endüstri ve örgütsel psikoloji alanında yapılan çalışmalar bağlamında ele alındığı, klinik olgularla karanlık üçlü arasındaki ilişkilerin incelendiği çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bütün bu belirtilenler doğrultusunda, Türkçe karanlık üçlü ölçeği geliştirmek, ölçeğin psikometrik özelliklerini test etmek ve karanlık üçlünün klinik olgularla ilişkilerini incelemek amacıyla iki aşamalı bir çalışma tasarımı planlanmıştır. İlk aşamayı oluşturan bu çalışmada, karanlık üçlü ölçeğinin geliştirilmesi amacıyla madde seçimi, faktör yapısının belirlenmesi ve seçilen maddelerin psikometrik özelliklerinin incelenmesi işlemleri yürütülmüştür. Bu çalışma iki uygulama şeklinde gerçekleştirilmiştir. Öncelikle 221 maddeden oluşan bir havuz oluşturulmuş ve madde havuzunun uygunluğunun değerlendirilmesi için 10 uzmandan oluşan bir grupla ilk uygulama gerçekleştirilmiştir. Uygulama sonucunda madde havuzu 220 ifadeyi içerecek şekilde yeniden düzenlenmiştir. İkinci uygulamada ise yaşları 17-56 arasında değişen 529 kişiye 220 madde uygulanmıştır. Verilerin analizi, madde analizi ve faktör analizi yöntemlerinin tekrarlayan şekilde kullanılmasıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda 55 madde seçilmiş ve "Karanlık Üçlü (K3) Ölçeği" olarak isimlendirilen maddelerin, üç faktörlü bir çözümleme ile toplam varyansın %39,53'ünü açıkladığı görülmüştür. Makyavelyanizm, Narsisizm ve Psikopati şeklinde adlandırılan bu faktörlerin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları sırasıyla 0,93, 0,90 ve 0,90 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlar, ilgili alan yazın doğrultusunda tartışılmış ve K3 Ölçeği'nin geçerlilik çalışmalarıyla desteklenmesi koşuluyla temel psikometrik gereklilikleri büyük oranda karşıladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Karanlık Üçlü, Narsisizm, Psikopati, Makyavelyanizm

ABSTRACT

The "dark triad" has become a popular area of research with the growing interest in identifying traits that reflect the dark, undesirable and aversive side of personality. In order to assess these properties, various measurement tools have been developed that measure constructs both as independently and as composite. Although some of these scales have been translated and adapted into Turkish, there is not available dark triad scale that developed in Turkish. In addition, especially in the Turkish literature, it is seen that the dark triad is mostly discussed in the context of studies in the field of industrial and organizational psychology, and the studies that examine the relationships between clinical cases and the dark triad are limited. In line with all these, a two-stage study design was planned in order to develop the Turkish dark triad scale, to test the psychometric properties of the scale, and to examine the relationship of the dark triad with clinical cases. In this study, which involved the first stage, the processes of item selection, determination of the factor structure, and examination of the psychometric properties of the selected items were carried out in order to develop the dark triad scale. This study includes two applications. First of all, an item pool consisting of 221 personality descriptive terms was created, and the first application was carried out with a group of 10 experts to evaluate the conformity of the item pool. As a result of the application, the item pool was revised to include 220 statements. In the second application, 529 people aged between 17-56 responded 220 items. The analysis of the data was carried out by using the item analysis and factor analysis methods repetitively. As a result of the analysis, 55 items were selected, and it was seen that the items named "Dark Triad (D3) Scale" explained 39.53% of the total variance with a three-factor structure. The internal consistency reliability coefficients of these factors, called as Machiavellianism, Narcissism, and Psychopathy, were calculated as 0.93, 0.90 and 0.90, respectively. The results obtained were discussed in line with the relevant literature, and it was seen that the D3 Scale largely met the basic psychometric requirements, provided that it was supported by validity studies.

Key Words: Dark Triad, Narcissism, Psychopathy, Machiavellianism

GİRİŞ

Kişiliğin karanlık ve yıkıcı yönünü yansıtan, sosyal bağlamlarda uyumsuz kabul edilen ve geleneksel olarak istenmeyen kişilik özellikleri olarak tanımlanan karanlık üçlü (dark triad), olgusal olarak ayrı yapıları temsil etmekle birlikte ortak bir çekirdeği paylaşmaktadır (Jonason ve Webster, 2010; Vize ve ark., 2018a). Subklinik narsisizm (narcissism), subklinik psikopati (psychopathy) ve makyavelyanizm (machiavellianism) olarak bu üçlü kişilik kümelenmesi, ilk olarak Paulhus ve Williams (2002) tarafından tanımlanmıştır. Yapıların subklinik terimlerle kavramsallaştırılması, bu özelliklerin, kişilik bozukluklarından ayrılarak genel popülasyonda var

¹ Bu çalışma ilk yazının yüksek lisans tezinin bir kısmının yeniden düzenlenmesi ile hazırlanmıştır.

olan kişilik özellikleri şeklinde tanımlanmasına vurgu yapmaktadır. Bu bağlamda, bu kişilik özelliklerinin kategorik yerine boyutsal bir çizgide ilerlediği ve değişen düzeylerde her bireyde görülebildikleri ileri sürülmektedir. Bu teori doğrultusunda, araştırmacılar normal popülasyonda görülen makyaveyanizm, narsisizm ve psikopati özelliklerine odaklanarak klinik örneklem yerine subklinik örneklemde bu kişilik özelliklerinin ölçülmesinin gerekliliğine dikkat çekmişlerdir (Aghababaei ve Blachnio, 2015; Furnham ve ark., 2013).

Birbiriyle bağlantılı olan bu üç kişilik yapısının ortak temeli, empati eksikliği, katılık / duygusuzluk / duyarsızlık (callousness), uyumsuzluk (disagreeableness), saldırganlık ve manipülasyon gibi özellikleri içermektedir (Jones ve Paulhus, 2011; Paulhus ve ark., 2018; Paulhus ve Williams, 2002). Diğer bir ifadeyle, bu kişilik özellikleri antagonistik bir çekirdeği paylaşmaktadır (Vize ve ark., 2018a). Ayrıca, gittikçe artan sayıda çalışma, bu üç kişilik özelliğinin saldırgan, norm ihlal eden ve suç teşkil eden davranışlarla ilişkili olduğunu belirtmektedir (Jonason ve ark., 2016; Muris ve ark., 2017). Bu ortak olarak paylaşılan uyumsuz çekirdeğin ve olumsuz davranışsal sonuçların yanı sıra, karanlık üçlü içerisinde yer alan yapıların her birinin kendine özgü işlevler de bulunmaktadır (Paulhus ve Williams, 2002).

Siyaset bilimi alanından kişilik araştırmalarına dahil edilen makyaveyanizm, Niccolo di Bernardo Machiavelli'nin felsefesi göz önünde bulundurularak geliştirilen bir kişilik yapısını oluşturmaktadır. Machiavelli'nin siyasi ve politik dogmalarının, genel toplumdaki bireylerin davranışlarında da görüldüğüne dikkat çekilerek Makyavelizm şeklinde tanımlanan politik olgu, psikoloji alanında makyaveyanizm kişilik özelliği olarak karşılık bulmuştur (Christie ve Geist, 1970; Furnham ve ark., 2013; Roewecklein, 2006). Buna karşın, Türkçe alan yazında bulunan psikoloji çalışmalarında Makyavelizm ile makyaveyanizm arasındaki ayrıma dikkat edilmediği ve kavramın Türkçe çevirisinin siyasi bir yaklaşım olan Makyavelizm şeklinde kullanıldığı görülmektedir (Ermiş ve ark., 2018; Özsoy ve Ardic, 2017; Satıcı ve ark., 2018; Set, 2020; Yaşlıoğlu ve Atılgan, 2018). Dilbilimsel (linguistic) açıdan incelendiğinde, yapının psikoloji bağlamında makyaveyanizm şeklinde ele alınmasının daha doğru bir kullanım olduğu düşünüldüğünden bu çalışmada makyaveyanizm ifadesi kullanılmıştır (Bekiroğlu, 2020).

Psikolojik bir olgu olarak tanımlanan makyaveyanizm, diğerlerini kendi çıkarları için kullanma, manipülasyon, kişisel başarı odaklı olma, ilkesizlik ve samimiyetsizlik ile karakterize edilmektedir (O'Connor ve Athota, 2013; Zhang ve ark., 2015; Wai ve Tiliopoulos, 2012). Bu kişilik özelliğine yüksek düzeyde sahip olan bireyler, kişisel çıkarları için çevresindekileri manipüle etmelerini sağlayan kişilerarası ve sosyal stratejiler kullanmaktadırlar. Geleneksel ahlak kurallarını kabul etmeyen ve alaycı bir dünya görüşüne sahip olan makyaveyanist bireyler, kendi yetersizliklerini gizlerken amaçlarına ulaşmak için diğerlerinin yetersizliklerini istismar edebilmektedirler (Wai ve Tiliopoulos, 2012). Güç ve statü odaklı olan bu bireyler, diğer insanları etkileri altına alma konusunda kendilerine özgü bir yeteneğe sahiptirler. Bu manipülasyon yetenekleri makyaveyanistlerin "stratejik manipülatörler" olarak tanımlanmasına yol açmaktadır (Kowalski ve ark., 2018). Diğer taraftan, bu bireylerin sahip oldukları özelliklerin, iş yaşantısında başarıya ulaşmalarına yardımcı olabileceği ifade edilmektedir. Ancak bu başarının, kısa vadede ortaya çıkan bir sonuç olabileceği, uzun vadede ise makyaveyanist bireylerin sergiledikleri davranışların olumsuz sonuçlara yol açabileceği belirtilmektedir (Aydoğan ve Serbest, 2016; Kessler ve ark., 2010).

Karanlık üçlü içerisinde yer alan subklinik narsisizm kavramı ise büyük oranda klinik alan yazında kullanılan narsisizm ile örtüşen bir yapı olarak tanımlanmaktadır (Furnham ve ark., 2013). Bununla birlikte, subklinik narsisizm kavramı, klinik bağlamda bir kişilik patolojisi şeklinde değerlendirilen narsisizmden farklı olarak, genel popülasyonda var olduğu ileri sürülen kişilik özelliğini ele almaktadır (Raskin ve Hall, 1979; Paulhus ve Williams, 2002). İki yapı arasındaki bir diğer fark ise yapıların kavramsallaştırılmasında ortaya çıkmaktadır. Klinik bağlamda ele alındığında, narsisizm kavramı, büyüklenmeci (grandiose) ve kırılabilir (vulnerably) narsisizm şeklinde iki boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Diğer taraftan, karanlık üçlü çalışmalarında değerlendirilen subklinik narsisizm, yapının büyüklenmeci boyutuna odaklanmakta ve kavramsallaştırma, bu boyut temel alınarak yapılmaktadır (Gleen ve Sellbom, 2015; Miller ve ark., 2010; Pailing ve ark., 2014; Vize ve ark., 2018a; Vize ve ark., 2018b). Bu doğrultuda, subklinik narsisizm, abartılı bir öz değer duygusu, büyüklenmecilik, bencillik, diğerleri tarafından hayran olunma ihtiyacı, üstünlük duygusu ve sömürücü davranışları yansıtan bir yapıyı ifade etmektedir (Campbell ve Foster, 2007; Wai ve Tiliopoulos, 2012; Thomas ve ark., 2013; Zhang ve ark., 2015). Bu özelliğe sahip bireyler, egolarını pekiştirmek ve şişirilmiş benlik duygularını korumak amacıyla yüksek statüdeki insanlarla ilişki kurma, ortaya çıkan başarılarından kendilerine pay çıkarma, başarılarını abartma ve başarısızlıklarda başkalarını suçlama gibi davranışsal kalıplar sergilemektedirler (Jones ve Paulhus, 2014; O'Boyle ve ark., 2015). Diğer iki yapıyla kıyaslandığında, karanlık üçlünün görece aydınlık tarafı olarak kabul edilen subklinik narsisizm, zaman zaman sağlıklı ve / veya uyurlanabilir bir kendini sunma (self-presentation) biçimini de yansıtabilmektedir (Southard ve Zeigler-

Hill, 2016; Thomas ve ark., 2013). Bu bireylerin kendilerine olan güvenleri ve kendilerini sunuş biçimleri, ilk bakışta olumlu bir izlenim ortaya çıkarabilmekte ve diğerleri tarafından büyüleyici, çekici ve sosyal bireyler olarak algılanmalarına yol açabilmektedir (Muris ve ark., 2017; O'Boyle ve ark., 2013; O'Boyle, ve ark., 2015; Paulhus ve Williams, 2002). Buna karşın, narsisistik bireylerin egolarının aşırı hassas olması, her türlü olumsuz eleştiriye kapalı olmalarına ve abartılmış egolarının tehdit edilmesi durumunda saldırganlaşmalarına yol açmaktadır (Jones ve Paulhus, 2010; Paulhus ve ark., 2018; Webster ve ark., 2016). Dolayısıyla, narsisistik bireylerin daha yakından tanınmasıyla birlikte, ilk bakışta ortaya çıkan olumlu izlenimler yerini olumsuz tanımlamalara ve deneyimlere bırakmaktadır (O'Boyle ve ark., 2015; Southard ve Zeigler-Hill, 2016;).

Karanlık üçlünün üçüncü bileşenini ise subklinik psikopati oluşturmaktadır. Tarihsel kökenleri bakımından tanımlanmış en eski kişilik bozukluklarından biri olan psikopati, sıklıkla adli ve klinik popülasyonda çalışılan bir yapıyı ifade etmektedir (Arrigo ve Shipley, 2001; Hare ve ark., 2000). Buna karşın, karanlık üçlü bağlamında bu yapı da normal popülasyonda görülen bir kişilik özelliği çerçevesinde ele alınmaktadır (Southard ve Zeigler-Hill, 2016). Bu noktada, klinik ve subklinik psikopati arasındaki temel fark, davranış, biliş ve duyguların sıklığı ve büyüklüğü ile ilgilidir. Diğer bir ifadeyle, hem klinik / adli psikopati hem de subklinik psikopati niteliksel açıdan farklılık taşımamakta ancak sıklık, yoğunluk ve seviye bağlamında yapılar arasında farklılıklar bulunmaktadır (LeBreton ve ark., 2006). Genel olarak psikopati, duygusuzluğu, dürtüsellik (öz-denetimde yetersizlik), düşüncesiz, riskli, suça eğilimli davranışları ve antisosyal yaşam tarzını yansıtan bir yapıyı ifade etmektedir (Paulhus ve Williams, 2002; Southard ve Zeigler-Hill, 2016; Vize ve ark., 2018a; Wai ve Tiliopoulos, 2012). Bununla birlikte, narsisizm gibi psikopatinin de geleneksel olarak iki boyuttan oluştuğu belirtilmektedir.

Birincil ve ikincil psikopati şeklinde iki boyuta ayrılan yapıda birincil psikopati, manipülatiflik ve duygusuzluk gibi kişilik özellikleriyle ilgiliyken ikincil psikopati ise davranışsal problemler ve antisosyal yaşam tarzı ile ilişkilidir (Hare, 2003; Southard ve Zeigler-Hill, 2016). Bu iki yapı arasındaki farktan yola çıkılarak psikopati özelliğine sahip bireylerin, “başarılı” ve “başarısız” psikopatlar şeklinde de kategorize edilebildiği görülmektedir. Birincil psikopati özelliklerine sahip bireyler “başarılı psikopatlar” olarak tanımlanmaktadır. Bu bireyler, yüzeysel cazibe ve akıcı konuşma gibi özelliklerin yanı sıra duygusal olarak kayıtsızlık, suçluluk ve sorumluluk hissetmeme, empati eksiklikleri gibi özellikler de sergilemektedirler. Dolayısıyla birincil psikopatların sahip oldukları bu özellikler, toplumda siyasi ve / veya maddi güç, kariyer ve statü elde etmelerine yardımcı olabileceğinden bu bireyler, “başarılı psikopatlar” olarak da adlandırılmaktadırlar. Diğer taraftan, ikincil psikopati özelliklerini taşıyan bireyler, daha çok riskli ve dürtüsel davranışlarla kategorize edilmektedirler. Bu bağlamda, ikincil psikopatların suça yönelik, hapis cezası gerektiren ve / veya norm ihlal eden davranışlar sergilemeleri daha olası olduğundan bu bireyler, “başarısız psikopatlar” olarak isimlendirilmektedirler (Buzina, 2012; Cleckley, 1988; Jonason ve ark., 2013; Lyons, 2019). Bu iki psikopati türü arasındaki ayırım dikkate alındığında, subklinik psikopati sıklıkla “başarılı psikopati” olarak kullanılmaktadır (Hall ve Benning, 2006; Lasko ve ark., 2020; Lilienfeld ve ark., 2015).

Karanlık üçlünün ölçümüne yönelik çalışmalara bakıldığında, kullanılan ölçüm araçlarının çeşitlilik gösterdiği görülmektedir (Jonason ve Middleton, 2015). Yapıların hem birbirinden bağımsız hem de bileşik (kompozit) ölçümlerinin yer aldığı ölçme araçları bulunmaktadır (Furnham, 2017; Lyons, 2019). Alandaki ilk çalışmalar, geleneksel ölçme araçlarını kullanarak yapıların her birinin ayrı ayrı ölçümüne odaklanmıştır. Bu bağlamda, Narsisistik Kişilik Envanteri'nin, Öz-bildirim Psikopati Ölçeği-III'ün ve MACH-IV'ün, yapıları ölçmek için en sık kullanılan ölçüm araçları oldukları görülmektedir (Christie ve Geis, 1970; Paulhus ve ark., 2009; Raskin ve Hall, 1979; Williams ve ark., 2007). Buna karşın, yapıların tek tek ölçülmesi değerlendirmede kullanılan madde sayısının fazla olmasına yol açmış ve bu durum araştırmalar için bir sınırlılık haline gelmiştir. Bu sınırlılık, yapıları bir arada değerlendiren kısa ve verimli ölçme araçlarına yönelik ihtiyacı ortaya çıkarmıştır (Jonason ve Middleton, 2015; Paulhus ve Jones, 2015).

Alan yazın incelendiğinde, Kirli Düzin Öçeği'nin ve Kısaltılmış Karanlık Üçlü Öçeği'nin (Jonason ve Webster, 2010; Jones ve Paulhus, 2014) karanlık üçlü yapılarının bileşik ölçümü için öne çıkan ölçme araçları oldukları görülmektedir. Her iki ölçeğin de Türkçe çeviri ve uyarlama çalışmaları (Eraslan-Çapan ve ark., 2015; Özsoy ve ark., 2017; Yaşlıoğlu ve Atılgan, 2018) bulunmasına karşın, alanda Türkçe geliştirilmiş bir karanlık üçlü ölçeği bulunmamaktadır. Bununla birlikte, Türkçe alan yazında karanlık üçlü ile ilgili çalışmaların özellikle endüstri ve örgütsel psikoloji alanında yoğunlaştığı, karanlık üçlünün klinik olgularla ilişkilerinin incelendiği çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir (Aydoğan ve Serbest, 2016; Özsoy ve Ardiç, 2017; Zengin, 2019). Bu sınırlılıklar göz önünde bulundurulduğunda, hem Türkçe bir karanlık üçlü ölçeğinin geliştirilmesinin hem de karanlık üçlünün klinik yapılarla ilişkilerinin incelenmesinin alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bütün bunlar göz önünde bulundurularak iki aşamadan oluşan bir çalışma tasarımı planlanmıştır. Bu tasarımda önce Türkçe bir karanlık üçlü ölçeğinin geliştirilmesine, sonra ise ölçeğin

geçerlik çalışmalarına ve karanlık üçlünün klinik yapılarla ilişkilerinin incelenmesine odaklanılmıştır. Bu çalışmada bu tasarım doğrultusunda Türkçe bir karanlık üçlü ölçeğinin geliştirilmesi ve ilk geçerlik işlemlerinin yapılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Madde Havuzu

Çalışmaya, karanlık üçlü ölçeğinin geliştirilmesine yönelik olarak psiko-sözcüksel (psycho-lexical) yaklaşım benimsenerek ölçek yapıları için madde havuzunun oluşturulması işlemiyle başlanmıştır. Bu yaklaşım bireysel farklılıkları açıklamak için dilde var olan sözcüklerin yeterli olduğu görüşüne dayanmaktadır (Tatar, 2018; 2020) ve bu yaklaşımın benimsenmesinin sağlayacağı kavramsal çeşitliliğin, kişiliğin karanlık yönünü ifade eden bireysel farklılıkların ölçümüne yönelik yöntemsel kolaylık sağlayacağı düşünülmüştür. Ayrıca geliştirilecek ölçeğin psiko-sözcüksel temelli olmasının pratik açıdan uygulamalarda, emek, zaman kullanımı gibi konularda maliyet açısından tasarruf sağlayacağı öngörülmüştür. Bu bağlamda, madde havuzunun oluşturulması için öncelikle Tatar (2020) tarafından hazırlanan 4164 maddelik kişilik tanımlayan terimlerden oluşan madde havuzu kullanılmıştır. Konuyla ilgili alan yazın taraması yapılarak bu havuzdan karanlık üçlü yapılarını yansıttığı düşünülen 197 madde seçilmiştir. Sonrasında ise karanlık üçlü yapılarının ölçümünde yaygın olarak kullanılan ve Türkçe uyarlama çalışmaları bulunan ölçme araçlarının maddeleri dikkate alınarak (Engeler, 2005; Ermiş ve ark., 2018; Eraslan-Çapan ve ark., 2015; Kızıltan, 2000; Özsoy ve ark., 2017) 24 madde daha belirlenmiş ve böylece toplamda 221 maddeden oluşan bir havuz oluşturulmuştur. Sonrasında madde havuzunun hedef ölçek için uygunluğunun değerlendirilmesi için uzman görüşleri alınması amacıyla sonraki aşamaya geçilmiştir.

Birinci Çalışma

Katılımcılar

Bu çalışmanın katılımcılarını 10 uzman psikoloğun yer aldığı bir grup oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Kişiliği tanımlayan ifadelerin yer aldığı ve toplamda 221 maddeden oluşan havuz, her bir faktörü hem bağımsız hem de bileşik ölçtüğü düşünülen tanımlamalar şeklinde beşli Likert tipinde (1 = Hiç Uygun Değil ile 5 = Çok Uygun) değerlendirme seçeneği bulunan form haline getirilmiştir.

Uygulama

Oluşturulan form uzmanlara dağıtılmadan önce, karanlık üçlü yapılarının daha net anlaşılması ve uzmanların yetkinliklerinin artırılması adına araştırmacı tarafından konuyla ilgili bir sunum yapılmıştır. Ardından eş zamanlı olarak uzman grubuna formlar sınıf ortamında dağıtılmıştır. Uzmanlardan her bir maddeyi ilgili yapıyı ve / veya yapıları ölçme derecesine (içerik geçerliği) ve ifadenin genel popülasyonda anlaşılabilir olma düzeyine göre değerlendirmeleri istenmiştir.

Verilerin Analizi

Uzmanların maddelere ilişkin değerlendirmeleri / puanlamaları arasındaki uyumun belirlenmesi için Kendall Uyuşum Katsayısı kullanılmıştır.

Sonuçlar

Uzman değerlendirmeleri / puanlamaları arasındaki uyumu test etmek amacıyla Kendall Uyuşum Katsayısı (Kendall ve Babington-Smith, 1939) kullanıldığında 221 madde / psiko-sözcüksel ifade için istatistiksel olarak anlamlı bir uyumun bulunmadığı görülmüştür ($W = 0,374$; $Ki-kare (200) = 328,90$; $p < 0,001$). Buna bağlı olarak, oluşturulan madde havuzu uzmanların görüş ve önerileri de dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir. Değiştirme, çıkartma ve ekleme gibi düzenleme işlemlerinin ardından, karanlık üçlü yapılarını ölçtüğü düşünülen ve toplamda 220 maddeden oluşan gözden geçirilmiş yeni madde havuzu elde edilmiştir. Oluşturulan ve gözden geçirilen bu yeni madde havuzu, madde seçimi işlemleri için uygulama formu şeklinde düzenlenmiş ve ikinci çalışmaya geçilmiştir.

İkinci Çalışma

Katılımcılar

Bu aşamanın katılımcılarını kolay örnekleme yöntemi kullanılarak ulaşılabilen 17-56 yaşları arasında (ort. = $26,5 \pm 7,54$ yıl) 297'si (% 56,1) kadın ve 232'si (% 43,9) erkekten oluşan toplamda 529 kişi oluşturmuştur. Katılımcılar, medeni durumlarını % 71,3'ü bekar, % 27,6'sı evli, % 0,2'si dul ve % 0,9'u boşanmış; eğitim

durumlarını % 1,5'i ilkökul mezunu, % 5,9'u ortaokul mezunu, % 25,0'i lise mezunu ve % 67,7'si ön lisans ve lisans mezunu; gelir durumlarını % 14,6'sı kötü, % 60,7'si orta düzeyde ve % 24,8'i iyi düzeyde olarak ifade etmiştir.

Veri Toplama Araçları

Birinci çalışmada oluşturulan ve formu elde edilen madde havuzu, beşli Likert tipinde (1 = Bana Hiç Uygun Değil ve 5 = Bana Çok Uygun) cevaplama seçeneğini içeren ve yüksek puanın yüksek düzeyde karanlık üçlü kişilik özelliklerini yansıttığı form halinde düzenlenmiştir. Bazı temel sosyo-demografik soruların (cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi vb.) da eklendiği form, madde seçimi uygulaması için kullanılmıştır.

Uygulama

Bu çalışma iki haftalık bir zaman diliminde gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan form çevrimiçi ortama aktarılış ve katılımcılar uygulamaya internet üzerinden çevrimiçi olarak katılmışlardır. Formu cevaplamaya başlamadan önce çalışma hakkında bilgi verilmiş, katılımcıların gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul etmeleri durumunda formu doldurmaları ve sonraki kısma geçmeleri sağlanmıştır.

Verilerinin Analizi

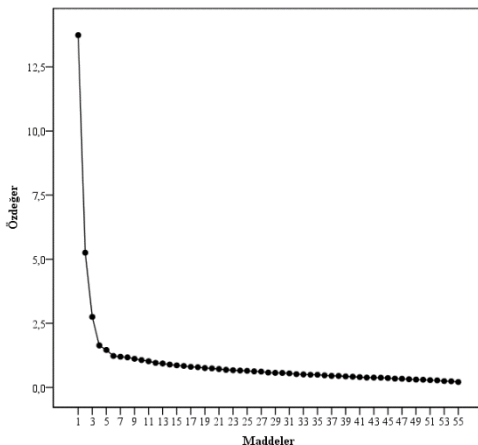
Çalışmada önce ölçek faktör yapısının incelenmesi ve faktörlere madde seçme amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde analizi yöntemleri kullanılmıştır. Ardından, geliştirilen ölçeğin faktörleri için Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları hesaplanmış ve faktörler arası korelasyon katsayıları belirlenmek amacıyla Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Sonuçlar

Madde havuzundan madde seçme işlemleri, AFA ve madde analizinin döngüsel biçimde birlikte kullanılmasıyla yürütülmüştür. İlk olarak, AFA ile elde edilen üç faktör bağımsız olarak ele alınmış ve faktör yükü 0,30'un altında olan maddeler faktörden çıkarılmıştır. Sonrasında madde analizi kullanılarak her bir faktörün maddeleri ilgili faktör bağlamında değerlendirilmiştir. Bu işlemle, önce çıkarıldığında güvenilirlik katsayısını arttıran, sonrasında ise yer aldığı faktörde 0,30'dan düşük madde toplam puan korelasyonu gösteren maddeler havuzdan atılmıştır. Ayrıca, aynı içeriğin birden fazla ifadeyle tekrar edildiği maddeler de faktörlerden çıkarılmış ve faktörlerdeki madde sayıları azaltılmaya çalışılmıştır. Bütün bu işlemler, her maddenin çıkarılmasından sonra düzenli olarak tekrarlanmış, faktörlerde yer alan maddeler aşamalı olarak elenmiştir. Her bir aşamada ise faktör analizleri yardımıyla elde edilen üç faktörlü yapının korunup korunmadığı sınınmıştır.

Bunların yanı sıra, alan yazında da belirtildiği üzere karanlık üçlü yapıları ortak bir özü paylaşmakta ve belirli bir düzeyde birbiriyle örtüşmektedir (Paulhus ve Williams, 2002). Bu bağlamda, faktör analizi işlemleri yürütülürken aynı anda birden fazla faktöre yüklenen ve faktör yükü 0,30'dan fazla olan maddeler gözden geçirilmiştir. Bu maddelerin bir kısmı, karanlık üçlü ile ilgili kuramsal bilgi dikkate alınarak buldukları faktörler için ortak maddeler (madde 94, 97, 198 gibi) olarak değerlendirilmişlerdir (Tablo 1).

Madde seçme süreci sonrasında seçilen maddelerle oluşturulan ölçeğin AFA sonuçları incelendiğinde, verinin faktör analizi yapmak ve faktör çıkarmak için uygun olduğu (KMO = 0,93, Barlett Küresellik Test sonucu Ki-kare (1485) = 12378,16; $p < 0,001$) belirlenmiştir. Analiz sonucunda elde edilen özdeğerler dikkate alındığında, AFA Varimaks döndürme yöntemiyle incelenen ölçeğin açık bir şekilde üç faktörlü bir yapıdan oluştuğu görülmüştür (Şekil 1).

Şekil 1. Maddeler için Yamaç Birikinti Grafiği

Seçilen 55 maddenin AFA çözümlenmelerine göre üç faktörlü yapının toplam varyansın %39,53'lük kısmının açıklandığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu faktörler madde içerikleri dikkate alınarak sırasıyla “Makyavelyanizm”, “Narsisizm” ve “Psikopati” olarak belirlenmiştir. Ayrıca 55 maddenin yer aldığı ölçekte toplamda dokuz maddenin faktörler için ortak maddeler olduğu görülmüştür. Bu maddelerden dördü (62., 94., 110. ve 209. madde) hem faktör 1 hem faktör 3 için diğer dördü (97., 158., 190. ve 200. madde) hem faktör 2 hem faktör 3 için ve biri (198. madde) ise her üç faktör için ortak maddeler olarak belirlenmiştir (Tablo 1). Son aşamada, toplamda 55 madde seçilerek oluşturulan ölçek “Karanlık Üçlü (K3) Ölçeği” olarak isimlendirilmiştir.

Tablo 1. Seçilen Maddeler için Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları*

Seçilen Maddeler	Faktör 1 (Makyavelyanizm)	Faktör 2 (Narsisizm)	Faktör 3 (Psikopati)
56	0,54		
62**	0,57		0,33
72	0,71		
80	0,72		
89	0,53		
94**	0,46		0,41
116	0,59		
123	0,64		
129	0,59		
133	0,70		
145	0,68		
150	0,70		
181	0,62		
187	0,70		
189	0,68		
205	0,57		
208	0,68		
211	0,64		
213	0,54		
10		0,36	
19		0,63	
25		0,52	
26		0,54	
49		0,44	
50		0,49	
106		0,62	
109		0,51	
135		0,51	
148		0,63	
154		0,72	
164		0,58	
180		0,62	
183		0,75	
186		0,56	
188		0,49	
198***	0,36	0,48	0,36
202		0,67	
27			0,59
35			0,50
41			0,41
43			0,52
76			0,57
79			0,59
97**		0,40	0,46
110**	0,35		0,44
132			0,57
158**		0,36	0,44
165			0,37
169			0,54
171			0,56
190**		0,32	0,56
200**		0,35	0,36
203			0,50
209**	0,35		0,43
215			0,50
Özdeğer	13,74	5,25	2,75
Açıklanan Varyans (%)	24,98	9,55	5,00
Toplam Varyans (%)	24,98	34,53	39,53

*0,30'un altındaki faktör yükleri gösterilmemiştir. **İki faktörde yer alan maddeler. ***Üç faktörde de yer alan madde.

Ölçeğin madde seçim sürecinin tamamlanmasının ardından ölçekte yer alan üç faktör, madde analizi kullanılarak incelenmiştir.

Tablo 2. Üç Faktör için Madde-Ölçek Toplam Puan Korelasyonları*

Seçilen Maddeler (n = 529)	Makyavelyanizm için Madde- Seçilen Ölçek Toplam Puan Maddeler (n = 529)		Narsisizm için Madde- Seçilen Ölçek Toplam Puan Maddeler (n = 529)		Psikopati için Madde- Seçilen Ölçek Toplam Puan Maddeler (n = 529)	
	Ölçek	Toplam Puan	Ölçek	Toplam Puan	Ölçek	Toplam Puan
62	0,57		97	0,50	62	0,45
94	0,58		158	0,49	94	0,57
110	0,47		190	0,42	110	0,51
209	0,49		200	0,45	209	0,53
198	0,50		198	0,59	97	0,51
56	0,54		10	0,42	158	0,56
72	0,64		19	0,54	190	0,49
80	0,63		25	0,44	200	0,49
89	0,56		26	0,45	198	0,58
116	0,62		49	0,46	27	0,50
123	0,58		50	0,45	35	0,45
129	0,65		106	0,54	41	0,43
133	0,67		109	0,50	43	0,56
145	0,66		135	0,50	76	0,54
150	0,69		148	0,54	79	0,55
181	0,60		154	0,60	132	0,57
187	0,63		164	0,56	165	0,46
189	0,66		180	0,55	169	0,43
205	0,60		183	0,65	171	0,46
208	0,58		186	0,49	203	0,56
211	0,66		188	0,45	215	0,44
213	0,50		202	0,60	-	-

*Koyu gösterilenler faktörlerdeki ortak maddelerdir.

Madde analizi sonucuna göre, 22 maddeden oluşan Makyavelyanizm faktörü için madde-ölçek toplam puan korelasyon katsayılarının 0,47 ile 0,69 arasında değiştiği görülmektedir. Benzer şekilde 22 maddeden oluşan Narsisizm faktörü için bu katsayılar 0,42 ile 0,65 arasında değişmektedir. Üçüncü faktör olan ve 21 maddeden oluşan Psikopati faktörü için ise madde-ölçek toplam puan korelasyon katsayılarının 0,43 ile 0,58 arasında değişiklik gösterdiği belirlenmiştir (Tablo 2).

Bu çalışmanın son kısmında, ölçekte yer alan faktörler için hem tüm grup hem de kadın ve erkek gruplarında ayrı ayrı olacak şekilde Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Daha sonra faktörler arasındaki ilişki düzeyini belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Tablo 3. K3 Ölçeği'nin Faktörleri için Betimleyici İstatistikler ve İç Tutarlılık Güvenirlik Katsayıları

Faktörler	k	Tüm Grup (n = 529)		Kadınlar (n = 297)		Erkekler (n = 232)	
		Alfa	Ort.±s	Alfa	Ort.±s	Alfa	Ort.±s
Makyavelyanizm	22	0,93	35,63±12,83	0,91	32,00±10,36	0,92	40,28±14,15
Narsisizm	22	0,89	64,46±14,85	0,89	60,63±14,21	0,90	69,36±14,23
Psikopati	21	0,89	47,84±14,06	0,89	45,22±13,50	0,89	51,19±14,09

Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları hem tüm grup hem de cinsiyet grupları açısından ayrı ayrı hesaplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, iç tutarlılık güvenilirlik katsayılarının Makyavelyanizm faktörü için 0,91 ile 0,93 arasında değiştiği görülürken, Narsisizm faktörü için bu katsayılar tüm ve kadın grupta 0,89 erkek grupta ise 0,90 olarak hesaplanmıştır. Psikopati faktörü için ise hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları ise her üç grupta da 0,89 olarak elde edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 4. Faktörler Arası Korelasyon Katsayıları

n = 529	Narsisizm	Makyavelyanizm
Makyavelyanizm	0,48***	
Psikopati	0,63***	0,75***

*** p < 0,001

Ölçeğin faktörler arası korelasyonlar incelendiğinde, Makyavelyanizm ile Narsisizm faktörleri arasında 0,48, Makyavelyanizm ile Psikopati faktörleri arasında 0,75 ve Psikopati ile Narsisizm faktörleri arasında ise 0,63 Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır (Tablo 4).

TARTIŞMA

Narsisizm, Psikopati ve Makyavelyanizm'den oluşan karanlık üçlü kişilik özelliklerinin, son dönemde gittikçe popüler bir araştırma alanı haline geldiği görülmektedir. Farklı alanlarda yapılan çalışmalarda bu üç yapıya yönelik farklı tanımlamalar bulunmasına karşın bu yapıların kişilik araştırmalarına dahil edilmesi ve sublinik popülasyonda ele alınması ayrı bir süreci kapsamaktadır (Muris ve ark., 2017; Vize ve ark., 2018b; Yu ve ark., 2020). Siyasi bir olgu olan Makyavelizm, bir kişilik özelliği bağlamında makyavelyanizm şeklinde isimlendirilmiş ve kişilik araştırmalarına dahil edilmiştir (Aghababaei ve Błachnio, 2015). Makyavelyanizm, manipülatiflik, ahlaki değerlerden yoksun olma ve sinizmi yansıtan dünya görüşünün yanı sıra, kişisel çıkarlar

için planlama yapma, koalisyon oluşturma ve itibar kazanma gibi unsurları kapsamaktadır (Paulhus ve Jones, 2015). Klinik alan yazında kavramsallaştırılan narsisizm ise karanlık üçlü içerisinde ağırlıklı olarak narsisizmin büyülenmeci boyutunu yansıtmaktadır. Bu doğrultuda, karanlık üçlü bağlamında narsisizm, büyülenmecilik, dikkat ve ilgi arayışı, hak talep etme, üstünlük duygusu ve abartılı bir öz-değer ile karakterize edilmektedir (Lee ve Ashton, 2005; Paulhus ve Jones, 2015; Southard ve Zeigler-Hill, 2016; Vize ve ark., 2018b; Zhang ve ark., 2015). Üçüncü yapı olan psikopati ise hem klinik hem de adli alan yazında eski bir konu alanıdır. Katılık / duygusuzluk, empatiden yoksun olma, dürtüsellik, yüzeysel çekicilik, düşüncesiz ve suça yönelik davranışlar ile tanımlanan psikopatinin bu üç yapının en karanlık tarafı olduğu ifade edilmektedir (Furnham ve ark., 2013; Paulhus ve Williams, 2002; Vize ve ark., 2018a; Wai ve Tiliopoulos, 2012). Karanlık üçlü araştırmalarında bu üç kişilik özelliği boyutsal bir düzlemde ele alınmaktadır. Bu doğrultuda, bu özelliklerin az ya da çok her bireyde var olduğu ileri sürüldüğünden karanlık üçlü kişilik özellikleri subklinik popülasyonda incelenmektedir (Furnham ve ark., 2013).

Kişiliğin istenmeyen, itici, olumsuz, karanlık yönü gibi ifadelerle kavramsallaştırılan karanlık üçlü kendi içerisinde ortak bir uyumsuz çekirdeği paylaşmaktadır (Paulhus ve Williams, 2002). Bu doğrultuda her üç kişilik özelliğinin empati eksikliği, katılık / duygusuzluk / duyarsızlık (callousness), saldırganlık ve manipülatif taktiklerle değişen düzeylerde ilişkili olduğu belirtilmektedir (Book ve ark., 2015; Jonason ve Krause, 2013; Jones ve Neria, 2015; Paulhus, 2014; Paulhus ve ark., 2018). Karanlık üçlünün ölçümüne yönelik yaklaşımların ise iki başlıkta toplandığı görülmektedir. Karanlık üçlüyle ilgili yapılan ilk çalışmalar her bir yapının bağımsız ölçümüne odaklanmıştır. Geleneksel ölçme araçları olarak nitelendirilen MACH-IV, Narsisistik Kişilik Envanteri ve Öz-bildirim Psikopati Ölçeği her bir yapının ayrı ayrı ölçümünde en sık kullanılan ölçme araçlarını oluşturmaktadır. Ancak bu ölçme araçlarını kullanarak karanlık üçlü yapılarının değerlendirilmesi araştırmalar için çeşitli sorunlara (uygulama, zaman, enerji vb.) yol açmıştır (Jonason ve Webster, 2010; Jones ve Paulhus, 2014, Maples ve ark., 2014). Bu doğrultuda yapıların bileşik ölçümlerine odaklanılarak Kısaltılmış Karanlık Üçlü Ölçeği ve Kirli Düziye Ölçeği gibi ölçme araçları geliştirilmiştir (Lyons, 2019; Maples ve ark., 2014). Karanlık üçlünün değerlendirilmesinde yaygın olarak kullanılan bu iki ölçme aracının Türkçe çeviri ve uyarlama çalışmaları da yapılmıştır (Eraslan-Çapan ve ark., 2015; Özsoy ve ark., 2017; Yaşlıoğlu ve Atılğan, 2018). Ancak her ne kadar bu ölçekler Türkçeye uyarlanmış olsa da alan yazında Türkçe geliştirilmiş bir karanlık üçlü ölçeğinin bulunmadığı ve konuyla ilgili daha fazla ölçme aracı ihtiyacı duyulduğu görülmektedir. Alan yazındaki bu eksiklik söz konusu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Bu çalışmaya ilk olarak madde havuzunun oluşturulmasıyla başlanmıştır. Psiko-sözcüksel (psycho-lexical) yaklaşımla planlaması kurgulanan ölçek için madde havuzu hem kişilik tanımlayan 4164 maddenin (Tatar, 2020) gözden geçirilmesiyle hem de ilgili alan yazında yer alan karanlık üçlü ölçeklerine yönelik çalışmaların incelenmesiyle oluşturulmuştur. Başlangıçta 221 maddeden oluşan havuzda, “faktör içeriğine uygun olma” konusunda uzmanlar arasında bazı maddeler için uyumun olmaması nedeniyle yine uzman görüşleri dikkate alınarak düzenleme yapılmıştır. Bu doğrultuda uzman görüşleri tek tek incelenerek bazı maddeler çıkartılarak yerine farklı maddeler eklenmiştir. Ayrıca bazı maddeler de anlaşılabilirlik (eş anlamlı sözcüklerden biri yerine diğerinin kullanılması gibi vb.) açısından yeniden düzenlenmiştir. Bütün bu işlemler sonucunda 220 maddeyi kapsayan madde havuzu elde edilmiştir.

AFA sonucunda özdeğerler incelendiğinde ölçeğin üç faktörlü bir yapıdan oluştuğu görülmektedir. Hem karanlık üçlünün teorik yapısıyla hem de karanlık üçlünün bileşik değerlendirmesini sunan diğer ölçme araçlarıyla da tutarlı olan bu üç faktörlü çözümleme (Jonason ve Webster, 2010; Jones ve Paulhus, 2014; Paulhus ve Williams, 2002), yamaç birikinti grafiğinde açıkça görülmektedir (Şekil 1). Faktör içeriklerinin ve kuramsal bilginin dikkate alınmasıyla, ortaya çıkan faktörler sırasıyla “Makyavelyanizm”, “Narsisizm” ve “Psikopati” olarak isimlendirilmiştir. Bununla birlikte, teorik bilgi karanlık üçlü yapılarının belirli bir oranda örtüşüğünü ve ortak bir özü paylaştıklarını belirtmektedir (Paulhus ve Williams, 2002). Ölçeğin kurgulanmasında söz konusu bu teorik yaklaşımda dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda, aynı anda iki ve / veya üç faktörde 0,30’un üstünde değer alan maddelerin, yapılar arasındaki kesişim alanlarını yansıttığı düşünüldüğünden bu maddeler seçilen maddeler içerisinde korunmuştur. Bu durumun sonucunda ise ölçekte kesişim noktaları, makyavelyanizm ve psikopati arasında dört maddeyle, psikopati ve narsisizm arasında dört maddeyle ve her üç yapı arasında ise bir madde ile değerlendirilmiş olmaktadır. Ancak ölçekte narsisizm ve makyavelyanizm arasındaki kesişimi değerlendiren madde ve / veya maddelerin yer almadığı görülmektedir. Bu durumun olası bir açıklaması ise başlangıçta oluşturulan madde havuzunun iki yapı arasındaki ortak varyansı temsil edecek ifadeleri içermemesi olabilir. Sonuç olarak, elde edilen 55 maddelik ölçekte, 22 maddenin Narsisizm faktörünü, 21 maddenin Psikopati faktörünü ve 22 maddenin Makyavelyanizm faktörünü değerlendirdiği görülmektedir.

K3 Ölçeği'nin açıklanan varyans oranı incelendiğinde, ölçeğin üç faktörlü çözümlenmesinin toplam varyansın % 39,53'ünü açıkladığı görülmüştür. Alan yazında yer alan diğer karanlık üçlü ölçeklerinin geliştirilme çalışmalarında, açıklanan varyans oranı bilgisi yer almadığından elde edilen bu oran, yapıyı ölçen diğer ölçeklerle karşılaştırılamamıştır. Diğer taraftan, karanlık üçlünün değerlendirilmesinde sık kullanılan ölçme araçlarından biri olan Kirli Düzine Ölçeği'nin özgün çalışmasında açıklanan varyans oranı bilgisi yer almamasına karşın, ölçeğin Türkçe formunun kullanıldığı çalışmalarda bu değerlerin yer aldığı görülmektedir. Yapılan bir çalışmada faktör analizi sonucunda 12 maddelik ölçeğin açıklanan toplam varyansının % 70,6 olduğu (Özsoy ve Ardic, 2017), başka bir çalışmada ise bu oranın % 67,59 olduğu görülmüştür (Yaşlıoğlu ve Atılgan, 2018). Bu sonuçlar dikkate alındığında, Kirli Düzine Ölçeği'ne kıyasla geliştirilen K3 Ölçeği'nden elde edilen açıklama oranının düşük olduğu görülmektedir.

Ölçeğin her üç faktörü için yapılan madde analizi sonuçlarına göre, madde-ölçek toplam puan korelasyon değerleri, Narsisizm için 0,42 ile 0,65 arasında, Psikopati için 0,43 ile 0,58 arasında ve Makyavelyanizm için 0,48 ile 0,69 arasında değişmektedir. Her bir faktörde yer alan madde-ölçek toplam puan korelasyon değerleri incelendiğinde, Makyavelyanizm için “numaracı”, Narsisizm için “göz kamaştırıcı” ve Psikopati için “tehlikeli” maddelerinin en yüksek değere sahip olan maddeler olduğu görülmüştür. Söz konusu bu maddeler her bir yapıyı kuramsal olarak iyi bir şekilde temsil ettiği için elde edilen bu değerler makul kabul edilmiştir (Aghababaei ve Błachnio, 2015; Furnham ve ark., 2013; Jones ve Paulhus, 2014; Lee ve ark., 2013; O'Boyle ve ark., 2015; Paulhus ve Williams, 2002; Rauthmann, 2012).

Geliştirilen ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları tüm grupla birlikte kadın ve erkek grupları için de incelenmiştir. Hem çalışmada yer alan kişi sayısı hem de her bir faktörde bulunan madde sayısı göz önüne alındığında, tüm faktörler için elde edilen katsayıların yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Shrout, 1998). Ayrıca geliştirilen ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları, alan yazında bulunan ve yaygın olarak kullanılan Kısaltılmış Karanlık Üçlü Ölçeği (Narsisizm için 0,74, Psikopati için 0,77 ve Makyavelyanizm için 0,71) ve Kirli Düzine Ölçeği (Narsisizm için 0,84, Psikopati için 0,77 ve Makyavelyanizm için 0,79) (Jonason ve Webster, 2010; Jones ve Paulhus, 2014) ile kıyaslandığında daha yüksek düzeyde elde edilmiştir. Bu sonuçlar, K3 Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenilirlik katsayılarının diğer karanlık üçlü ölçeklerinkinden yüksek olduğunu göstermiş ve ölçeğin faktörlerinde maddeler arası tutarlılığın sağlandığının göstergesi olarak kabul edilmiştir.

Çalışmada son işlem olarak K3 Ölçeği'nin faktörleri arasındaki ilişki düzeylerini belirlemek amacıyla korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Beklenen yönde elde edilen değerlerin karanlık üçlüye yönelik kuramsal bilgiyle tutarlı olduğu görülmüştür. Buna karşın, K3 Ölçeği için hesaplanan korelasyon katsayıları diğer karanlık üçlü ölçeklerinin hem özgün hem de Türkçe uyarılma çalışmalarında belirtilenlerden (Jonason ve Webster, 2010; Jones ve Paulhus, 2014; Özsoy ve ark., 2017) yüksek bulunmuştur. Özellikle K3 Ölçeği'nin Makyavelyanizm ile Psikopati faktörleri arasındaki korelasyon değeri oldukça yüksektir ($r = 0,75$). Psikopati ve Makyavelyanizm yapılarının kuramsal açıklamaları incelendiğinde, alan yazında iki yapının farklı teorik köklerine rağmen büyük oranda örtüşüklerine, yakın deneysel ilişkilerinin olduğuna, makyavelyanizmi değerlendiren ölçme araçlarının temelde subklinik psikopati yapısını ölçtüğüne ve psikopatinin alternatifi olarak makyavelyanizme yönelik alan yazının daha iyi anlaşılabilmesine yönelik iddialar bulunmaktadır (Vize ve ark., 2018b). Bu iddialar dikkate alındığında, elde edilen korelasyon katsayısının yüksekliği anlaşılabilir görünmektedir. Bunların yanı sıra, K3 Ölçeği'nde her iki yapıyı ölçen dört madde yer almakta ve bu maddelerde yapılar arasındaki korelasyonu arttırmaktadır. Benzer bir durum Narsisizm ile Psikopati faktörleri arasındaki korelasyon katsayısında ($r = 0,63$) da gözlenmektedir. Ölçekte Makyavelyanizm ile Narsisizm faktörünü değerlendiren ortak madde bulunmadığından bu iki faktör arasındaki korelasyon katsayısı diğer faktörlere kıyasla daha düşük düzeyde ($r = 0,48$) elde edilmiştir. Bu nedenle de Makyavelyanizm ile Psikopati ve Narsisizm ile Psikopati faktörleri arasındaki korelasyon katsayılarının beklenenden biraz yüksek olması geliştirilen ölçek yapısının bir sonucu olarak gerçekleşmiştir. Makyavelyanizm ile Narsisizm faktörleri arasındaki korelasyon katsayısı referans olarak alındığında da kabul edilebilir düzeydedir.

Sonuç olarak, iki aşamalı olacak şekilde planlanan Türkçe karanlık üçlü ölçeği geliştirme tasarımının ilk aşaması bu çalışma kapsamında tamamlanmıştır. İki ayrı uygulama çalışmasıyla yürütülen bu çalışmada K3 Ölçeği'nin faktör yapısı incelenmiş ve faktörlere madde seçme işlemi yürütülmüştür. Analiz sonuçları, kuramsal bilgi ile tutarlı ve yüksek iç tutarlılık güvenilirlik katsayılarına sahip üç faktörlü bir ölçeğin geliştirildiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, ölçeğin pratik kullanımı için farklı geçerlik yöntemleriyle test edilmesinin gerekliliği açıktır. Bu doğrultuda, çalışma tasarımının ikinci aşamasında K3 Ölçeği'nin geçerlilik çalışmalarını yapılmasının yanı sıra Türkçe alan yazında kısıtlı olduğu görülen karanlık üçlü yapıları ile klinik olgular arasındaki ilişkilerin de incelenmesi planlanmıştır.

KAYNAKÇA

1. Aghababaei, N. & Błachnio, A. (2015). Well-being and the dark triad. *Personality and Individual Differences*, 86, 365-368.
2. Arrigo, B. A. & Shipley, S. (2001). The confusion over psychopathy (I): historical considerations. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 45(3), 325-344.
3. Aydoğan, E. & Serbest, S. (2016). İş yerinde karanlık üçlü: bir kamu kuruluşunun iç denetim biriminde araştırma. *Sayıştay Dergisi*, 101, 97-116.
4. Bekiroğlu, B. (2020). *Karanlık Üçlü Ölçeği'nin geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin klinik bağlamda incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi.
5. Book, A., Visser, B. A. & Volk, A. A. (2015). Unpacking “evil”: claiming the core of the Dark Triad. *Personality and Individual Differences*, 73, 29-38.
6. Buzina, N. (2012). Psychopathy-historical controversies and new diagnostic approach. *Psychiatria Danubina*, 24(2.), 134-142.
7. Campbell, W. K. & Foster, J. D. (2007). The narcissistic self: background, an extended agency model, and ongoing controversies. (Eds. C. Sedikides & S. J. Spencer), *The self*, ss. 115-138, Psychology Press.
8. Christie, R. & Geis, F. (1970). *Studies in Machiavellianism*. Academic Press.
9. Cleckley, H. (1988). *The mask of sanity* (5th ed.). [Scanned facsimile produced for non-profit educational use].
10. Engeler, A. (2005). *Psikopati ve antisosyal kişilik bozukluğu* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
11. Eraslan-Çapan, B., Satıcı, S. A., Yılmaz, M. F. & Kayış, A. R. (2015, Ekim, 7-10). *Karanlık Üçlü Ölçeği: Türkçeye uyarlama çalışması* [Sözlü sunum]. 13. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, Mersin, Türkiye.
12. Ermiş, S. A., Şahin, M. & Demirus, B. (2018). The adaptation of Short Dark Triad (SD3) Inventory to the Turkish sample: the study of validity and reliability. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 138-156.
13. Furnham, A. (2017). Measuring the dark side. (Ed. B. Cripps), *Psychometric testing: Critical perspectives*, ss. 197-221, John Wiley and Sons.
14. Furnham, A., Richards, S. C. & Paulhus, D. L. (2013). The dark triad of personality: a 10 year review. *Social and Personality Psychology Compass*, 7(3), 199-216.
15. Glenn, A. L. & Sellbom, M. (2015). Theoretical and empirical concerns regarding the dark triad as a construct. *Journal of Personality Disorders*, 29(3), 360-377.
16. Hall, J. R. & Benning, S. D. (2006). The “successful” psychopath: adaptive and subclinical manifestations of psychopathy in the general population. (Ed. C. J. Patrick), *The handbook of psychopathy*, ss. 459-478, Guilford Press.
17. Hare, R. D. (2003). *The Hare Psychopathy Checklist - Revised* (2nd ed.). Multi-Health Systems.
18. Hare, R. D., Clark, D., Grann, M. & Thornton, D. (2000). Psychopathy and the predictive validity of The PCL-R: an international perspective. *Behavioral Sciences and the Law*, 18(5), 623-645.
19. Jonason, P. K. & Krause, L. (2013). The emotional deficits associated with the Dark Triad traits: cognitive empathy, affective empathy, and alexithymia. *Personality and Individual Differences*, 55(5), 532-537.
20. Jonason, P. K. & Middleton, J. P. (2015). Dark triad: the “dark side” of human personality. (Ed. J. D. Wright), *International encyclopedia of the social and behavioral sciences* 2. ed, ss. 671-675, Elsevier.
21. Jonason, P. K. & Webster, G. D. (2010). The Dirty Dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment*, 22(2), 420-432.
22. Jonason, P. K., Icho, A. & Ireland, K. (2016). Resources, harshness, and unpredictability: the socioeconomic conditions associated with the Dark Triad traits. *Evolutionary Psychology*, 14(1), 1-11.

23. Jonason, P. K., Lyons, M., Bethell, E. J. & Ross, R. (2013). Different routes to limited empathy in the sexes: examining the links between the Dark Triad and empathy. *Personality and Individual Differences*, 54(5), 572-576.
24. Jones, D. N. & Neria, A. L. (2015). The Dark Triad and dispositional aggression. *Personality and Individual Differences*, 86, 360-364.
25. Jones, D. N. & Paulhus, D. L. (2010). Different provocations trigger aggression in narcissists and psychopaths. *Social Psychological and Personality Science*, 1(1), 12-18.
26. Jones, D. N. & Paulhus, D. L. (2014). Introducing The Short Dark Triad (SD3): a brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21(1), 28-41.
27. Jones, D. N. & Paulhus, D.L. (2011). Differentiating the Dark Triad within the interpersonal circumplex. (Eds. L. M. Horowitz & S. Strack), *Handbook of interpersonal psychology: theory, research, assessment, and therapeutic interventions*, ss.249-269, Wiley and Sons.
28. Kessler, S. R., Bandelli, A. C., Spector, P. E., Borman, W. C., Nelson, C. E. & Penney, L. M. (2010). Re-examining Machiavelli: a three-dimensional model of Machiavellianism in the workplace. *Journal of Applied Social Psychology*, 40(8), 1868-1896.
29. Kızıltan, H. (2000). *Narcissistic Personality Inventory (NPI) ölçeğinin Türkçe formu dil eşdeğerliliği, güvenirlik ve geçerlilik çalışmaları* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
30. Kowalski, C. M., Kwiatkowska, K., Kwiatkowska, M. M., Ponikiewska, K., Rogoza, R. & Schermer, J. A. (2018). The dark triad traits and intelligence: Machiavellians are bright, and narcissists and psychopaths are ordinary. *Personality and Individual Differences*, 135, 1-6.
31. Lasko, E. N. & Chester, D. S. (2020). What makes a “successful” psychopath? Longitudinal trajectories of offenders’ antisocial behavior and impulse control as a function of psychopathy. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 12(3), 207-215.
32. LeBreton, J. M., Binning, J. F. & Adorno, A. J. (2006). Subclinical psychopaths. (Eds. J. C. Thomas & D. L. Segal), *Comprehensive handbook of personality and psychopathology: volume 1*, ss. 388-411, John Wiley and Sons, Inc.
33. Lee, K. & Ashton, M. C. (2005). Psychopathy, Machiavellianism, and narcissism in the Five-Factor Model and the HEXACO model of personality structure. *Personality and Individual Differences*, 38(7), 1571-1582.
34. Lee, K., Ashton, M. C., Wiltshire, J., Bourdage, J. S., Visser, B. A. & Gallucci, A. (2013). Sex, power, and money: prediction from the Dark Triad and Honesty-Humility. *European Journal of Personality*, 27(2), 169-184.
35. Lilienfeld, S. O., Watts, A. L. & Smith, S. F. (2015). Successful psychopathy: A scientific status report. *Current Directions in Psychological Science*, 24(4), 298-303.
36. Lyons, M. (2019). Introduction to the Dark Triad. (Ed. M. Lyons), *The dark triad of personality: narcissism, machiavellianism, and psychopathy in everyday life*, ss. 1-37, Academic Press.
37. Maples, J. L., Lamkin, J. & Miller, J. D. (2014). A test of two brief measures of the dark triad: The Dirty Dozen and Short Dark Triad. *Psychological Assessment*, 26(1), 326-331.
38. Miller, J. D., Dir, A., Gentile, B., Wilson, L., Pryor, L. R. & Campbell, W. K. (2010). Searching for a vulnerable dark triad: comparing factor 2 psychopathy, vulnerable narcissism, and borderline personality disorder. *Journal of Personality*, 78(5), 1529-1564.
39. Muris, P., Merckelbach, H., Otgaar, H. & Meijer, E. (2017). The malevolent side of human nature: a meta-analysis and critical review of the literature on the dark triad (narcissism, Machiavellianism, and psychopathy). *Perspectives on Psychological Science*, 12(2), 183-204.
40. O’Boyle, E. H., Forsyth, D., Banks, G. C. & Story, P. A. (2013). A meta-analytic review of the dark triad-intelligence connection. *Journal of Research in Personality*, 47(6), 789-794.
41. O’Connor, P. J. & Athota, V. S. (2013). The intervening role of agreeableness in the relationship between trait emotional intelligence and Machiavellianism: reassessing the potential dark side of EI. *Personality and Individual Differences*, 55(7), 750-754.

42. O'Boyle, E. H., Forsyth, D. R., Banks, G. C., Story, P. A. & White, C. D. (2015). A meta-analytic test of redundancy and relative importance of the dark triad and Five-factor Model of personality. *Journal of Personality*, 83(6), 644-664.
43. Özsoy, E. & Ardıç, K. (2017). Karanlık Üçlü'nün (Narsisizm, Makyavelizm ve Psikopati) iş tatminine etkisinin incelenmesi. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(2), 391-406
44. Özsoy, E., Rauthmann, J. F., Jonason, P. K. & Ardıç, K. (2017). Reliability and validity of the Turkish versions of Dark Triad Dirty Dozen (DTDD-T), Short Dark Triad (SD3-T), and Single Item Narcissism Scale (SINS-T). *Personality and Individual Differences*, 117, 11-14.
45. Pailing, A., Boon, J. & Egan, V. (2014). Personality, the Dark Triad and violence. *Personality and Individual Differences*, 67, 81-86.
46. Paulhus, D. L. & Jones, D. N. (2015). Measures of dark personalities. (Eds. G. J. Boyle, D. H. Saklofske & G. Matthews), *Measures of personality and social psychological constructs*, ss. 562-594, Academic Press.
47. Paulhus, D. L. & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36(6), 556-563.
48. Paulhus, D. L. (2014). Toward a taxonomy of dark personalities. *Current Directions in Psychological Science*, 23(6), 421-426.
49. Paulhus, D. L., Curtis, S. R. & Jones, D. N. (2018). Aggression as a trait: the Dark Tetrad alternative. *Current Opinion in Psychology*, 19, 88-92.
50. Paulhus, D. L., Neumann, C. S. & Hare, R. D. (2009). *Manual for The Self Report Psychopathy (SRP) Scale*. Multi-Health Systems.
51. Raskin, R. N. & Hall, C. S. (1979). A Narcissistic Personality Inventory. *Psychological Reports*, 45(2), 590-590.
52. Rauthmann, J. F. (2012). The Dark Triad and interpersonal perception: Similarities and differences in the social consequences of narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Social Psychological and Personality Science*, 3(4), 487-496.
53. Roedelein, J. E. (2006). *Dictionary of Psychological Theories*. Elsevier.
54. Saticı, A. S., Kayış, A. R. & Yılmaz, M. F. (2018). Karanlık Üçlü Ölçeği: Türk üniversite öğrencilerinde uyarılma çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19(Özel sayı 1), 34-40.
55. Set, Z. (2020). Sosyal kötücül kişilikler: karanlık üçlü. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 12(3), 318-329.
56. Southard, A. C. & Zeigler-Hill, V. (2016). Measuring the dark side of personality. (Ed. U. Kumar), *The wiley handbook of personality assessment*, ss. 119-133, John Wiley and Sons.
57. Tatar, A. (2018). Çok Boyutlu Kişilik Envanterinin geliştirilmesi: madde seçimi ve faktör yapısının oluşturulması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19(Ek 2), 5-13.
58. Tatar, A. (2020). Türkçe'de psikolojik sözcük temelli yaklaşımla kişilik tanımlayan terimlerin belirlenmesi. *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 6(27), 82-114.
59. Thomas, J., Hashmi, A. A., Chung, M. C., Morgan, K. & Lyons, M. (2013). The narcissistic mask: an exploration of 'the defensive grandiosity hypothesis'. *Personality and Mental Health*, 7(2), 160-167.
60. Vize, C. E., Collison, K. L., Miller, J. D. & Lynam, D. R. (2018a). Examining the effects of controlling for shared variance among the dark triad using meta-analytic structural equation modelling. *European Journal of Personality*, 32(1), 46-61.
61. Vize, C. E., Lynam, D. R., Collison, K. L. & Miller, J. D. (2018b). Differences among dark triad components: a meta-analytic investigation. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 9(2), 101-111.
62. Wai, M. & Tiliopoulos, N. (2012). The affective and cognitive empathic nature of the dark triad of personality. *Personality and Individual Differences*, 52(7), 794-799.

63. Webster, G. D., Gesselman, A. N., Gesselman, L. C., Brunell, A. B., Jonason, P. K., Hadden, B. W. & Smith, C. V. (2016). An actor-partner interdependence model of the Dark Triad and aggression in couples: relationship duration moderates the link between psychopathy and argumentativeness. *Personality and Individual Differences*, 101, 196-207.
64. Williams, K. M., Paulhus, D. L. & Hare, R. D. (2007). Capturing the four-factor structure of psychopathy in college students via self-report. *Journal of Personality Assessment*, 88(2), 205-219.
65. Yaşlıoğlu, D. T. & Atılğan, Ö. (2018). Karanlık Üçlü Ölçeği: Türkçe'ye uyarlama, güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(3), 725-739.
66. Yu, Y., Wu, D., Wang, J. M. & Wang, Y. C. (2020). Dark personality, marital quality, and marital instability of Chinese couples: an actor-partner interdependence mediation model. *Personality and Individual Differences*, 154, 109689.
67. Zengin, Y. (2019). Karanlık liderliğin örgütsel seslilik ve iş tatmini üzerindeki etkisi. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(19), 310-337.
68. Zhang, W., Zou, H., Wang, M. & Finy, M. S. (2015). The role of the Dark Triad traits and two constructs of emotional intelligence on loneliness in adolescents. *Personality and Individual Differences*, 75, 74-79.